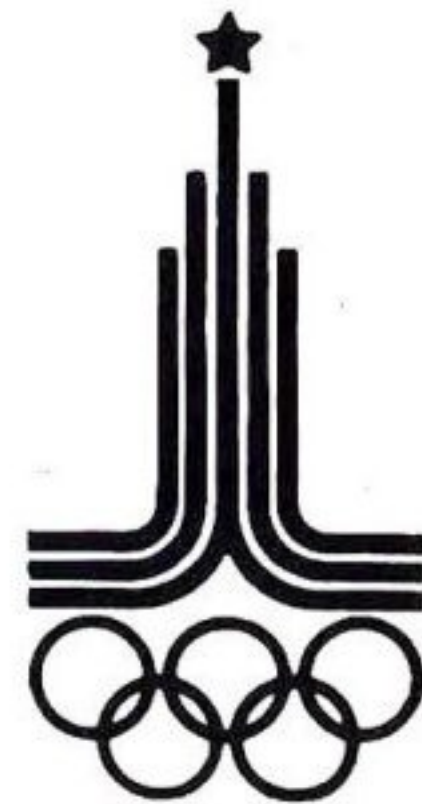
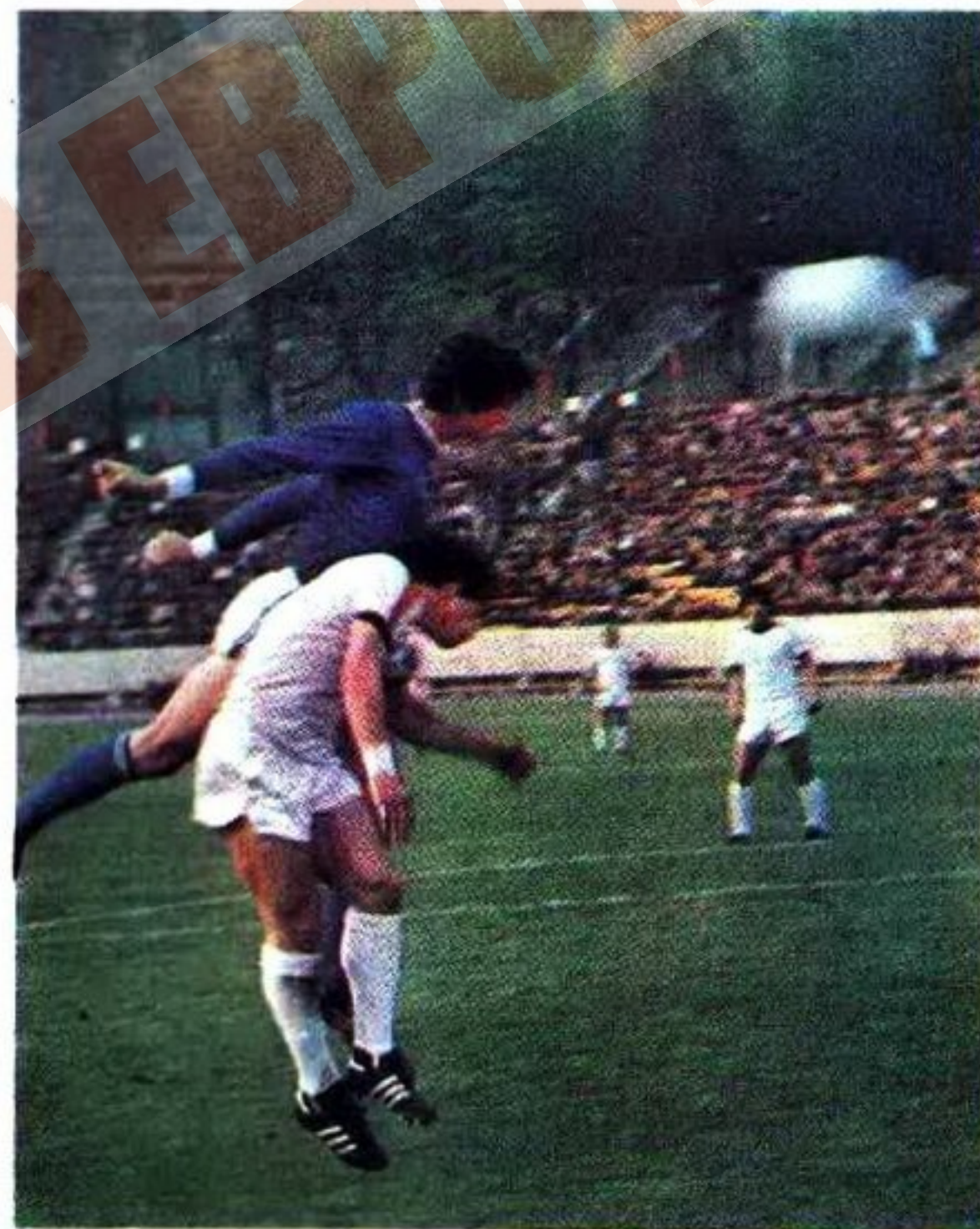

ФУТБОЛ

Добрилик-каменгар

✻ 80

«Згоробла»

Ф У Т Б О Л - 80

Довідник-календар

Київ „Зоря” 1980

Упорядник В. З. ФІСЮН

Автори довідника: Д. АЛЕКСАНДРЕНКО, В. БРАНИЦЬКИЙ, Д. ГЕРАСИМЕНКО, А. ГОРЛОВ, Л. КАНЕВСЬКИЙ, М. КОВАЛЕНКО, І. КОНОНЧУК, Ю. КОРДІЯК, П. ЛЕЙКО, І. МАЩЕНКО, В. МИРСЬКИЙ, Б. НАРТОВСЬКИЙ, В. НЕСТЕРЕНКО, В. ПЕРТУРІН, Я. ЦЮПА, В. ЩЕРБАЧОВ

Фото В. ДУБАСА, П. ЛЕЙКА, В. МАЄВСЬКОГО,
М. ЧЕРНИЧКІНА

Рецензент Ф. О. ОСТАПЧЕНКО

Призи клубного футболу

Кубок європейських чемпіонів. Найпочесніший приз континентального футболу для клубних команд розігрувався 24 рази. З 1956 року, коли вперше ним заволодів «Реал» з Іспанії, переможцями були:

1956—1960 рр.— «Реал» (Мадрид, Іспанія), 1961—1962 рр.— «Бенфіка» (Ліссабон, Португалія), 1963 р.— «Мілан» (Італія), 1964—1965 рр.— «Інтернаціонале» (Мілан, Італія), 1966 р.— «Реал» (Мадрид, Іспанія), 1967 р.— «Селтік» (Глазго, Шотландія), 1968 р.— «Манчестер Юнайтед» (Англія), 1969 р.— «Мілан» (Італія), 1970 р.— «Фейеноорд» (Роттердам, Голландія), 1971—1973 рр.— «Аякс» (Амстердам, Голландія), 1974—1976 рр.— «Баварія» (Мюнхен, ФРН), 1977—1978 рр.— «Ліверпуль» (Англія).

У 1978—1979 рр. було проведено 24-й розіграш призу. У фіналі, що пройшов 30 травня 1979 р. у Мюнхені (ФРН), зустрілися англійський клуб «Ноттінгем Форест» і шведська команда «Мальме». Перемогли британці — 1 : 0 (гол забив Френсіс). Вони виступали в такому складі: Шілтон, Андерсон, Кларк, Макговерн, Барнес, Лойд, Френсіс, Бойер, Біртлес, Вудкок, Робертсон. Тренер — Брайан Клоф.

Від Радянського Союзу в цьому турнірі виступали динамівці Києва, чемпіони країни 1977 р. В $\frac{1}{8}$ фіналу вони поступилися команді «Мальме» 0 : 0 і 0 : 2 — майбутньому фіналістові.

У 25-му розигранні КЄЧ (1979—1980 рр.) від нашої країни стартували динамівці Тбілісі, переможці першості 1978 р. Уже в $\frac{1}{16}$ фіналу жереб вибрав їм у суперники «Ліверпуль», дворазового володаря призу. Поступившись у Ліверпулі з рахунком 1 : 2, грузинські футболісти на своєму полі зуміли взяти переконливий реванш — 3 : 0. Але вже в наступному колі тбілісці вибули з розиграння, двічі програвши західнонімецькій команді «Гамбург» — 1 : 3 і 2 : 3. Фінал відбудеться 28 травня 1980 р. у Мадриді.

У розигранні 1980—1981 рр. виступлять чемпіони СРСР 1979 р. спартаківці Москви.

Найбільший успіх радянських команд у цьому турнірі — вихід динамівців Києва в 1977 р. у $\frac{1}{2}$ фіналу, де вони поступилися «Боруссії» (Менхенгладбах, ФРН) — 1 : 0 і 0 : 2.

Кубок володарів кубків. Заснований з ініціативи футбольних федерацій Австрії, Угорщини, Італії, Чехословаччини, НДР, Швейцарії та Югославії у 1960 р. Переможцями ставали: 1961 р. — «Фіорентина» (Флоренція, Італія), 1962 р. — «Атлетіко» (Мадрид, Іспанія), 1963 р. — «Тоттенхем Хотспур» (Лондон, Англія), 1964 р. — «Спортінг» (Ліссабон, Португалія), 1965 р. — «Вест Хем Юнайтед» (Лондон, Англія), 1966 р. — «Боруссія» (Дортмунд, ФРН), 1967 р. — «Баварія» (Мюнхен, ФРН), 1968 р. — «Мілан» (Італія), 1969 р. — «Слован» (Братіслава, ЧССР), 1970 р. — «Манчестер Сіті» (Англія), 1971 р. — «Челсі» (Лондон, Англія), 1972 р. — «Глазго Рейнджерс» (Шотландія), 1973 р. — «Мілан» (Італія), 1974 р. — «Магдебург» (НДР), 1975 р. — «Динамо» (Київ, СРСР), 1976 р. — «Андерлехт» (Брюссель, Бельгія), 1977 р. — «Гамбург» (ФРН), 1978 р. — «Андерлехт» (Брюссель, Бельгія).

У 1979 р. фіналістів приймав щасливий для київських динамівців базельський стадіон «Сент-Якоб», де у 1975 р. радянською командою вперше було завойовано Кубок володарів кубків. 16 травня 1979 р. там зустрілися «Барселона» (Іспанія) і «Фортуна» (ФРН). Основний час не виявив переможця — 2 : 2. Голи забили — Санчес і Асенсі у «Барселони», Т. Аллофс і Зеел у «Фортуни». У додаткову 30-хвилинку двічі відзначилися гравці іспанської команди (Рексач, Кранкль) і один раз західнонімецької (Зеел). Кінцевий рахунок — 4 : 3. У переможному матчі «Барселона» виступала в такому складі: Артола, Мігуель, Хосе (Лакрус), Костас (Мартінес), Зувіра, Неескенс, Асенсі, Караско, Кранкль, Рексач, Санчес. Тренер — де Ріфе.

Від Радянського Союзу у цьому турнірі виступав фіналіст Кубка СРСР 1978 р. донецький «Шахтар». Уже в $\frac{1}{16}$ гірники поступилися майбутньому переможцеві — «Барселоні» — 0 : 3 і 1 : 1.

У турнірі 1979—1980 рр. СРСР представляв фіналіст Кубка країни 1979 р. московське «Динамо». В $\frac{1}{8}$ фіналу москвичі через відмову команди «Віланія» (Шкодер, Албанія) вийшли без гри. На другому етапі радянський клуб зустрівся з «Боавістою» (Португалія) — 0 : 0 і 1 : 1. За рахунок гола, забитого на чужому полі, в $\frac{1}{4}$ фіналу вийшли динамівці. Тут вони зустрілися з французьким «Нантом». У Тбілісі виграли гості — 0 : 2, у Нанті кращими були динамівці — 3 : 2. У півфінал вийшли французи.

Фінал відбудеться 14 травня 1980 р. у Брюсселі, який відзначатиме своє 1000-ліття.

У турнірі 1980—1981 рр. виступить володар Кубка СРСР 1980 р.

Найбільший успіх радянських команд у цьому турнірі випадає на 1975 р., коли динамівці Києва, перемігши у фіналі «Ференцварош» (Будапешт, Угорщина) з рахунком 3 : 0, заволоділи призом. 1972 р. у фінал пробилось московське «Динамо», де з рахунком 2 : 3 поступилося команді «Глазго Рейнджерс» (Шотландія).

Суперкубок УЄФА. Володарі Кубка чемпіонів і Кубка кубків європейських країн розігрують у двох матчах з 1974 р. Призом володіли: 1974 р. — «Аякс» (Амстердам, Голландія), 1975 р. — «Динамо» (Київ, СРСР), 1976 р. — «Андерлехт» (Брюссель, Бельгія), 1977—1978 рр. — «Ліверпуль» (Англія).

У 1979 р. у двох матчах зустрілися «Ноттінгем Форест» (Англія) і «Барселона» (Іспанія). У першому матчі на своєму полі перемогли британці — 1 : 0, а матч-відповідь приніс нічийний результат — 1 : 1. Суперкубок дістався клубові «Ноттінгем Форест».

З радянських команд призом володіли динамівці Києва, перемігши в 1975 р. у двох матчах володаря Кубка чемпіонів того року мюнхенську «Баварію» (ФРН) — 1 : 0 і 2 : 0. Всі три голи в ворота голкіпера збірної ФРН З. Майера забив Олег Блохін.

Кубок УЄФА. Розігрується з 1958 р. Спочатку як Кубок ярмарків, а з 1971 р. як Кубок УЄФА. Ним володіли: 1958 р. і 1960 р. — «Барселона» (Іспанія), 1961 р. — «Рома» (Рим, Італія), 1962 і 1963 рр. — «Валенсія» (Іспанія), 1964 р. — «Сарагоса» (Іспанія), 1965 р. — «Ференцварош» (Будапешт, Угорщина), 1966 р. — «Барселона» (Іспанія), 1967 р. — «Динамо» (Загреб, Югославія), 1968 р. — «Лідс Юнайтед» (Англія), 1969 р. — «Ньюкасл Юнайтед» (Англія), 1970 р. — «Арсенал» (Лондон, Англія), 1971 р. — «Лідс Юнайтед» (Англія). Саме «Лідс Юнайтед» і перший володар Кубка ярмарків «Барселона» розіграли його між собою. Перемогли іспанці — 2 : 1 — і забрали Кубок на вічне зберігання.

Далі Кубок УЄФА вигравали: 1972 р. — «Тоттенхем Хотспурс» (Лондон, Англія), 1973 р. — «Ліверпуль» (Англія), 1974 р. — «Фейєноорд» (Роттердам, Голландія), 1975 р. — «Боруссія» (Менхенгладбах, ФРН), 1976 р. — «Ліверпуль» (Англія), 1977 р. — «Ювентус» (Турін, Італія), 1978 р. — «Ейндховен» (Голландія).

Минулого року в двох фінальних матчах зустрілися «Црвена звезда» (Белград, Югославія) і «Боруссія» (Менхенгладбах, ФРН). Перший матч у Белграді закінчився внічию — 1:1. Обидва голи забили югослави: Сестіч і Юришіч (у свої ворота). Долю призу вирішив гол, забитий Сімонсеном з 11-метрового удару. «Боруссія» перемогла 1:0 і завоювала Кубок УЄФА. Західнонімецька команда у вирішальному матчі виступала в такому складі: Кнайб, Фогтс, Ханнес, Ф. Шаффер, Рінглес, В. Шаффер, Сімонсен, Кулік (Кьоппель), Герес, Волерс, Лінен. Тренер — Удо Латек.

Динамоці Тбілісі, а також торпедівці Москви взяли участь в цьому турнірі від нашої країни. Грузинські футболісти подолали команду «Наполі» (Неаполь, Італія) — 2:0 і 1:1, але вже в наступному колі поступилися команді «Герта» (Західний Берлін) — 0:2 і 1:0. Така ж доля спіткала торпедівців. У $1/32$ вони перемогли норвезьку команду «Мольде» — 4:0 і 3:3, а в наступному колі поступилися «Штутгарту» (ФРН) — 2:1 і 0:2.

У турнірі 1979—1980 рр. СРСР представляли другий та третій призери чемпіонату країни 1978 р. — «Динамо» (Київ) і «Шахтар» (Донецьк). Гірники знову вибули уже в $1/32$ фіналу, поступившись на цей раз команді «Монако», що виступає у чемпіонаті Франції, — 2:1 (обидва голи у гірників забив М. Соколовський) і 0:2. Динамівці Києва в першому колі подолали опір команди ЦСКА «Септемврійско знаме» (Софія, Болгарія) — 2:1 і 1:1. Голи у киян забили В. Безсонов, А. Дем'яненко і Л. Буряк. У $1/16$ фіналу кияни зустрілися з командою «Банік» з чехословацького міста Острава. Перший матч наші земляки програли з мінімальним рахунком — 0:1. Другий поєдинок динамівці виграли — 2:0 (голи забили А. Дем'яненко і О. Хапсаліс) і вийшли в $1/8$ фіналу, де знову зустрілися з болгарськими футболістами — командою «Локомотив» (Софія). Як і в попередньому турі, кияни перший матч програли з рахунком 0:1. Здавалося, що в другому матчі кияни візьмуть реванш, що дозволить їм першими з радянських команд дістатися $1/4$ цього кубка. Спочатку все до цього йшло — О. Блохін і О. Хапсаліс забили в першому таймі по голу і рахунок став 2:0, але один влучний удар болгарського гравця перекреслив усі плани киян. Вони перемогли 2:1, але вибули з дальшої боротьби.

В турнірі 1980—1981 рр. вступає в дію нова система представництва в Кубку УЄФА. Вона полягає в тому, що кількість команд від країн залежатиме від спортивних досягнень клубів. Місця будуть розподілятися так: 3 країни по 4 команди, 5 країн по 3 команди, 13 країн по 2 команди і 11 країн по 1 команді. Місця виділятимуться згідно даних спеціальної таблиці, складеної за підсумками виступів команд протягом 5 попередніх сезонів у всіх трьох європейських турнірах (КЄЧ, Кубок кубків і Кубок УЄФА). Щороку вона буде оновлюватись. Очки підраховуватимуться так: перемога — 2, нічия — 1,

поразка — 0 очок. Додатково команди отримують по заохочувальному очку за вихід у чвертьфінал, ще по одному — за вихід у півфінал, ще по одному — за вихід у фінал. Очки, набрані командами кожної країни, будуть складені й поділені на кількість клубів цієї країни, що виступали в турнірах, що й складе коефіцієнт, який буде враховуватись до тисячних часток.

Для команд, що виступлять в турнірі 1980—1981 рр., коефіцієнт вираховано на основі виступів у турнірах 1974—1975, 1975—1976, 1976—1977, 1977—1978 і 1978—1979 рр. Згідно йому по чотири команди отримають право заявити Федерації футболу ФРН, Голландії, Бельгії, по три клуби — Іспанії, СРСР, Англії, НДР і Югославії. Решта країн заявлять по дві і по одній команді.

Таблиця виступів радянських команд у європейських кубках за всі роки (стартували у 1965 р.) має такий вигляд:

	І	В	Н	П	М
«Динамо» К	63	40	10	13	100—46
«Динамо» Тб	26	12	3	11	40—37
«Динамо» М	27	13	6	7	38—27
«Торпедо» М	25	10	9	6	33—21
«Спартак» М	24	11	5	8	31—28
«Арарат»	16	11	2	3	37—15
«Шахтар»	10	5	2	3	14—13
ЦСКА	4	2	1	1	5—3
«Зоря»	4	2	1	1	3—1
«Чорноморець»	2	1	0	1	1—3
«Карпати»	2	0	1	1	3—4

Отже, матчі європейських кубків мають на своєму рахунку п'ять команд Української РСР. Якщо «Шахтар» 8 матчів провів у боротьбі за Кубок УЄФА, а 2 — за Кубок кубків, «Зоря» чотири гри — за Кубок європейських чемпіонів, «Чорноморець» двічі — за Кубок УЄФА і «Карпати» двічі — за Кубок кубків, то київське «Динамо» має досвід виступів у матчах за абсолютно всі нагороди європейського клубного футболу. Подаємо розкладку 63 ігор динамівців у цих турнірах:

	І	В	Н	П	М
КЕЧ	32	18	6	8	45—25
КВК	15	12	1	2	34—11
УЄФА	14	8	3	3	18—10
Суперкубок	2	2	0	0	3—0

Найкращими бомбардирами серед радянських футболістів у європейських кубкових турнірах є: О. Блохін — 15, В. Онищенко і Е. Маркаров — по 12, Л. Буряк і Д. Кіпіані — по 10, В. Колотов — 8, А. Пузач — 7, В. Мунтян — 6 мячів. Крім них в українських командах голи забивали: «Динамо» К — О. Базилевич, А. Біба, В. Серебряников, В. Трошкін, В. Хмельницький — по 4, А. Бишовець, В. Веремєєв, П. Слободян, О. Хапсаліс — по 3, А. Дем'яненко — 2, С. Балтача, В. Безсонов, О. Дамін, В. Кондратов, А. Коньков, Й. Сабо, В. Турянчик — по 1; «Шахтар» — Ю. Резник, М. Соколовський, В. Шевлюк — по 3, В. Роговський, В. Старухін — по 2, О. Васін — 1; «Зоря» — В. Білоусов, В. Кузнецов, А. Куксов — по 1; «Карпати» — Я. Габовда, Б. Грещак, І. Кульчицький — по 1; «Чорноморець» — С. Доценко — 1.

ЗМІСТ

У промені надій	3
Роздуми на фініші	6
Призери чемпіонатів СРСР 1936—1979 рр.	12
Червоно-білі знову перші	13
Кришталевий рік тбілісців	14
Володарі і фіналісти Кубка СРСР 1936—1979 рр.	15
Срібна вершина «Шахтаря»	16
Стара слава нову любить	17
Щасливе повернення	18
Почесні призи великого футболу	21
Кращі футболісти року	26
Сезон Віталія Старухіна	27
Хто виходив на поле	28
Голи забивали	29
Клуб футбольних снайперів	30
Перша ліга	31
Повернення «Карпат»	36
На прицілі — ворота	38
Чемпіонський ужинок «Колоса»	39
Масові та молодіжні змагання	46
Кращі серед тисяч	46
І ще один «Шахтар»	46
Кубок «Радянської України»	47
Грають сільські футболісти	48
На цей раз — другі	48
Молодіжна продовжує боротьбу	49
Невдача юніорів	50
Не переправилися...	51
Кубок «Юність»	52

Футбольні надії	52
Дужі крила «Чайки»	53
На олімпійській хвилі	55
Перші офіційні...	56
П'ять кроків до вершини	56
Три Олімпіади «поза грою»	58
Двічі бронзові медалі	59
Слово — статистиці	60
На п'яти континентах	63
У чотирьох містах країни	65
Олімпійський футбол на телеекрані	67
На міжнародній арені	69
У 1982-му в Іспанії	69
Наші суперники	71
Цифри європейських першостей	74
Призи клубного футболу	77
250 матчів збірної	83
Календар ігор вищої ліги	86
Календар ігор першої ліги	92

Составитель *Виктор Захарович Фисюн*

ФУТБОЛ-80

Справочник-календарь

Київ, видавництво «Здоров'я»
(На українському мові)

Редактор Б. А. Нартовський

Оформлення художника Є. В. Чурія

Художній редактор М. Ф. Кормило

Технічний редактор В. П. Бойко

Коректори Т. Г. Черниш, К. В. Савченко

Інформ. бланк № 1938

Здано до складання 27.02.80. Підп. до друку 03.04.80. БФ 07105. Формат 70×108¹/₃₂. Папір друк. № 1. Гарн. літ. Друк. вис. Ум. друк. арк. 4,55. Обл.-вид. арк. 6,08. Тираж 100 000 прим. Зам. 651. Ціна 40 коп.

Видавництво «Здоров'я», 252021, Київ—21, вул. Кірова, 7, тел. 93-55-34.

Головне підприємство Республіканського виробничого об'єднання «Поліграфкнига». Київ, Довженка, 3,

Ф96 Футбол-80: Довідник-календар / [Упорядник
В. З. Фісун].— К.: Здоров'я, 1980.—104 с., іл.,
0,51 арк. іл.

У довіднику вміщено матеріали про минулий футбольний чемпіонат, відомості про найважливіші міжнародні змагання, календар ігор і склади команд вищої ліги, що виступатимуть у 43-му чемпіонаті СРСР.

60902—080
Ф М209(04)—80 179.80.4202000000

ББК 75.578.я2
7А8.5(083)

Клісф. "НАШІ В ЕВРОКУБКАХ"